

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-utca 1. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felölös szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetésny. nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor-fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk közönsége f. hó 29. és 30. án tartotta rendes évnegyedes közgyűlését. Sok és fontos tárgy volt a tárgysorozatba felvéve, amelyet az előbbi napokban tartott állandó választmányi ülés tárgyalta le behatóan és szokott tárgyilagossággal.

Sajnos, vármegyénk főispánja kijelentéséhez képest a gyűlésről elmaradt és helyette az elnöki széket minaji *Bornemisza* László érdemekben gazdag és fárasztó munkában 20 évet eltöltött alispánunk foglalta el és vezette a közgyűlés letolyását bölcs tapintattal és erélyvel.

Még 10 órakor a hivatalos egyének kivül alig egy pár megyebizottsági tag beszélgetett a gyűlésteremben és csak egy negyed órával később telt az meg a szokott számban.

Oly szokatlan, különös mela hangulat vonult keresztül a teremben, mert pelsüzi *Hámos* László 15 évi főispánja alatt alig fordult elő eset, hogy nem ő elnököl volna. És csak akkor kezdtek az arczok felvidulni, midőn közszertetnek örvendő alispánunk eljenzés között a gyűlést megnyitotta, üdvözölvén a megyebizottság egybegyült tagjait megszokott szép szavakkal.

Nyomban ezután *Lukács* főjegyző olvasta az alispánnak a közgazgatási lefolyt negyedévi állapotáról nagy gondal összeállított részletes jelentését, amelyet a közgyűlés megnyugvással vett tudomásul. Mennyiben azonban az alispáni jelentés különösen kiemeli, hogy a vármegyei pótdók és különösen az utadók beszolgáltatása körül nagy hátrálék és késedelem mutatkozik, a közgyűlés erélyesen utasítja a járásbeli főszolgabírákat és a városi polgármestereket ezen adók behajtására, amennyiben a törvényen kívüli állapot ezekre nem vonatkozhatik. Ugyancsak a vármegye vagyonának megállapítására egy bizottságot küld ki alispán elnöklete alatt. Alispánunk ugy ezen, valamint minden pontnál szóval is részletes felvilágosításokat és magyarázatokat nyújtott.

Majd egyes bizottságok alakítására került a

sor. Nevezetesen az adófelszólamlási bizottságba beválasztottak *Hámos* Aladár, *Medveczky* Sándor, *Szabó* Elemér és *Dapsy* József; a bányaadó bizottságba: *Benedikty* Kálmán, *Heincz* Frigyes és *Szontagh* Aladár; a jegyzői nyugdíj választmányba: ifj. *Czékus* István berzétei körjegyző; a kórházi bizottságba: *Farkas* Abrahám, *Dapsy* József, *Medveczky* Sándor, *Széman* Endre, *Samarjay* János, *Máriássy* Andor, *Madarassy* Gyula, *Czinke* István és dr. *Meskó* Miklós várm. főorvos.

Itt tárgysorozaton kívül következik a vármegye vezérferfiái által az előző napokon megbeszélte és benyújtott *Máriássy* Andor által szövegeztet indítvány, a mely a gyűlés napján már mint az állandó választmány határozati javaslata lett a közgyűlés asztalára letéve. A remek tollal megszerkesztett határozati javaslatot, melyet elejétől végig a tiszta hazafiaság és alkotmányosság szelleme leng át, szószerint itt közöljük:

„1. Gömör-Kishontvármegye rendes negyedévi közgyűlésén egybegyült közönsége egyértelműleg tiltakozását fejezi ki az országgyűlésnek 1906. február 19. évi törvény ellenére, s törvényeinkben nem ösmert és meg nem engedett teljhatalmu királyi biztos kirendelése által történt erőszakos felosztása, egyben a nemzet véderéjének és a rendőrségnek, a képviselőházi elnök engedélye nélkül az ország törvényhozási házába történt betörése és ottani erőszakos szereplése ellen.

2. Óvást emel a külfölddel kötött kereskedelmi szerződéseknél az 1899. XXX. t. cz kifejezett tilalma, s az országgyűlés beleegyezése nélkül történt megkötése, és ezen szerződéseknél, úgy a törvény intézkedéseinek mellőzésével önkényűleg megállapított autonóm vámtarifának rendeleti uton eszközölt életbeléptetése ellen.

3. Tiltakozik a királyi biztosoknak kirendelése és a törvényhatóságok törvényen kívül biztosított önkormányzatának felfüggesztése, elkobzása, az alkotmányos választott megyei tisztviselőknek felfüggesztése, s állásuktól elmozdítása, és nyugdíj igényüknek megtagadása ellen.

4. Óvást nyilváníttja végül a gondolat szabad nyilvánítását biztosító sajtószabadságnak és a gyülekezési jognak korlátozása és megszorítása ellen, — a polgári hatóságok jogkörének a fegyveres erőre való átruházása és az országgyűlés volt többségének

véleményét képviselő „Vezérő bizottság“ törvény ellenére eszközölt felosztása ellen, végre

5. Alattvalói hűséggel, és rendíthetetlen bizalommal viseltetve, koronás királyunk Atyai jóindulatában s koronázási esküje által biztosított alkotmányunk iránti hűségében, reméljük, — várjuk és kívánjuk, miszerint Ő Felsége, eltávolítván azon tanácsadóit, kik a helyzetet és a Magyar nemzet kívánságait, hamis és ellenséges szinben tüntették fel — oly államférfiak tanácsát és közreműködését fogja igénybe venni, kik a Magyar nemzet többségének bizalmát bírva, s erre támaszkodva, ősi Alkotmányunk teljességének és a jogfolytonosságnak s ez által a törvényes és alkotmányos jogrendnek helyre állítását, — az országgyűlésnek a törvényben megállapított határidőben leendő összehívását, apostoli Királyunk és a Nemzet között nélkülözhetetlen együttérzést és bizalmat létesíteni és hazánk felvirágzását: létrehozni képesek és képesek leendnek.“

A felolvasott határozatot a közgyűlés nagy lelkesedéssel és egyhangulag fogadta el. Valóban nem jól esett, hogy ez ünnepélyes és lelkes pillanatban, midőn mindenki csak az igazi hazafiaság érzetétől áthatva fogadta el a határozatot, mégis *Hevessy* Benedek felszólt és vitát, illetve több felszólalást provokált. — Megróni akarta a vármegye közönségét, hogy előbbeni határozatához következetlen maradt, mert még a főispánt és a tisztviselőket ma is hivatalukban látja.

Nem sok ideje volt a támadásra, mert mindenkin meglátszott, hogy nem szívesen veszik a felszólalást és nem is osztozkodnak vele véleményben. — Alispánunk elnöki jogánál fogva közbe szolt és megkérdezte a közgyűlést, hogy mivel *Hevessy* felszólalása nem függ össze a tárggyal, kívánják-e hallani. A közgyűlés egész helyesen kívánta meghallgatni, hogy annál erősebb ripostot kaphasson.

Török Bálint az igazi 48-as férfi kér szót és kijelenti, hogy bár ő mindig ellenzéki volt és egy zászló alatt küzdött barátjával, nem helyeselheti *Hevessy* felszólalását, mert ő a közgyűlés határozatában nem következetlenséget, de igen is helyesen eszélyességet lát akkor, mikor a tisztviselőknek megengedte a katonai szolgálatra önként jelentkezőknek a belépési bizonyítványok

TÁRCZA.

Jelmez-estély.

Rimaszombat, 1906. márczius 24.

Megszokta már kicsi városunk kicsi mulató közönsége, hogy a midőn az elborult ősz ködös hideg köntösével takarja le a természet utolsó fűszálát is és sűrű könnyeivel siratja el a nyár, az aranyos évszak örömeit, a mulató termekben keres szórakozást és igyekszik vágyait, örömeit kielégíteni.

„Evek óta e czélra rendezett kaszinó estélyekkel és közbe-közbe egy-egy ballal találtuk meg a mit kerestünk, s panasz nélkül mondhatjuk el, hogy ha nem is nagy keretben és gazdag fény mellett, de kicsi baráti körben és nagyobb igény nélkül sikerült az ősz, a telet állandó pezsgő jó kedvben átírastanunk.

Sajnos, a mult ősszel és télen nem így történt. Hogy mi akasztotta meg az évek hosszú sorozatára tervbe vett programmot, nem tudjuk, de nem is keressük; mert a multat a feledés fátyolával szoktuk leborítani és nem örömeit lebbentjük azt fel.

Azonban dicséretére legyen mondva a helybeli „Jó-tékony négyesületnek“ és a „Tompá körnek“, voltak azok, kik e nyomott hangulatban is ősz óta közönségünket kellemes percekben részesítették és tartották ébren.

De hát minden alkalommal elmaradt a gömői csárdás, el a keblét és szívet duzzasztó kör-tánc, el a négyes, hol annyi szerelem szövődött és végződött az „igen“ szócskában. — Pedig ez boldogítja azokat a fiatal szíveket, kiket egymás boldogságára teremtett az Isten és ez adja meg az örömet, a boldogságot és megelégedést azoknak a szülőknek, kiknek e földön egyedüli jutalmok már csak gyermekeik teljes boldogsága lehet.

* * *

Lassan, lomhán emelkedett fel az ősz utolsó fellege is, melyet könnyörtelenül kergetett szét a téli nap fényes,

de fagyos sugara. — Ezüst zománczezel hintette be tél apó a mezőt, a rónát, a melyből csak itt-ott emelkedett ki egy elszáradt kóró, jelezve az enyészetet és egyedül a jégpálya lett a szerelmesek találkozó helye, hol a szívek még erősebben fagytak össze.

Majd jött az első olvasztó napsugár és a jég recesegni, ropogni kezdett s már csak a farsang beköszönése volt az, mely a reményt nem engedte foszlani.

Február első napjaiban érkezett meg az első szerelmes vadgalamb pár, de nem hozta el a béke olajágát és karika gyűrűt is csak egy pár részére hozott, kik azt nemsokára ujjakra forrasztották, hogy örökre a szerelem bilincseibe verve boldogan, de igen boldogan éljenek.

Ez volt a jel arra, hogy mennyi szép galamb van nálunk is és maradt idehaza csak azért, hogy párját itten lelje fel. Mily sok szerelmi sóhaj és mily sok vágyat ragadt el a tél hideg fuvallata, de csak azért, hogy a tavasz langyos szellője vissza hozza.

Alkalmat kellett tehát keresnünk, hogy a közönséget összegyűjtjük és a titkos szerelmes párok édes ölegetéseiben, suttogásaiban gyönyörködhessenek.

A kaszinó vigalmi bizottsága, élén *Medveczky* Sándorral a kaszinó új igazgatójával és *Kolbay* Sándor vigalmi bizottsági elnökkel, kik mindketten szép leányokkal dicsőkedhetnek, voltak azok, kik a fiatalos vágyait megértették és egymásután, hirtelen, minden gondolkodás nélkül igen sikerült mulatságot rendeztek.

Példa volt ez arra, hogy nem kell sokáig tervezgetni és tanácskozni, hanem mindjárt az első pillanatban a tett mezejére kell lépni.

Már volt szerencsénk a februári kaszinó-estélyről és a márczius hó 3. án tartott hangversenyéről beszámolni, hogy azok minden tekintetben mily fényesen sikerültek és mily reményekkel néztünk a mostani jelmezestély elé.

Meglepő és örvendetes dolog, hogy ez estélynek nem kellett és nem is csaptunk reklámot és az mégis oly fényesen sikerült, amilyet csak 15 év előtt rendezett *Bornemisza Lászlóné* a négyesület akkori buzgó és tevékeny elnöknője. Egy sugallat tündereink részéről volt e mulatság

megteremtője és a kivitel a vigalmi bizottságé, az érdem és gyönyör pedig azoké, kik abban résztvettek. Titkolódzott, sugdosott és varrt mindenki zárt ajtók mögött, s midőn az estélyen megjelentek, ámulatba ejtett mindenkit a finom eltalált izlés és a sok gyönyörű pazar jelmez.

Pont 9 órakor gyülekeztek a jelmezesek a kaszinó olvasótermében, míg a közönség a nagyteremben várta izgatottan az ismeretlen jelmez felvonulását. — Fél 10 órakor volt a felvonulás páronként egy ütemes induló mellett s a jelmezesek párszor körüljárva a termet, vette kezdetét a táncz.

Tündér mesébe illő volt a csoport teremtett és festői szépsége. Valósággal a fényes világítás mellett úgy tűnt fel az embernek e jelenet, mint egy álom. — S midőn ébredni kezdett, jött annak tudomására, hogy hiszen ez valóság. — Hasonlítani és megénekelni ezt csak egy költő, és megfesteni mint egy ideál képet, csak egy jeles festő tudná.

Virágos kert volt az éjben, melyet a kék ég ezüstös csillaga a legfényesebb Meteor, egy bájos földi fény és a villany világított be. — Egy átkozott *Meisto*, ki a poklokban a sötétséghez van szokva, bolyongott és bujkált sötét lelkével, mert gyilkoló szemei nem tűrték és nem bírták a csillaghullás fényét kiállani. Földi barátja egy kék selyemben uszó szerelmes szép *Troubaodur* boldogan pengette gitárját a virágok királynéjának egy gyönyörű szép halvány *Lafranse-rózsának*, kinek arca és ruhája olyan volt, mint egy hab-leányé. — A kettő között kaczerkodott a legszebb, legbájosabb rózsaszín *Rokokó* ezüstös párakájával, melylyel észbontó és szívet csikaró aranyzóke hajfűrtjeit igyekezett az elől eltakarni, a kinek érette eped a szíve, de másnak szól a lantja. Es mily boldogan nézte ezt a legszebb, egykarba fűzőtt francia *Rokokó*-pár, kik már karika-gyűrűt viseltek és egy nyalka *Csikós* legény, ki talán jóvendőbelijével, a mező legszebb virágával, egy *Pipacs*sal simult össze a felvonuló párok között. — Mint titkos kis ördögök surran be egy fekete álarcos *Pierró*-pár, kik a boldogság első

kiadását, azért, hogy egy fegyelmi eljárásnak ki ne tegye tisztviselőit, akik esküjükhöz hiven a törvényt külföldben is megfogják tartani.

Utánna Szentiványi Árpád, a koalíció egyik oszlopos tagja vissza Hevessynek és pedig nem a legkíméletesebben, midőn szemére veti, hogy az igen tisztelt bizottsági tag ur, bár be volt választva mindenüvé, az alkotmányvédő bizottság egy ülésén sem vett részt és így nem is tudhatja, hogy a közgyűlésen keresztül ment határozatok az alkotmányvédő bizottság intentiója következtében láttak napvilágot és lettek jegyzőkönyvbe iktatva, s a vármegye főispánja epen a vármegye kérelmére és békéje fentartása érdekében maradt meg helyén, s hogy a tisztviselőket nem kellett semmi alól felszabadítani; mert ők magokat sem szabadítják fel és esküjüket meg nem szegik. A nagy tetszéssel fogadott válasz után még Farkas Ábrahám szólal fel, a ki igaz hazafiság sugallatától áthatott lélekből szól a határozathoz s kéri azt egyhangulag elfogadni.

Ezen határozatokkal a többi törvényhatóságoktól érkezett hasonló hazafias tartalmu átiratok is elintéztést nyertek.

Ezután a rendes folyó ügyek vétettek elbírálás alá, melyből csak egy pár fontosabbat említettünk fel. A vármegye közsegeinek megmagyarosított hely neveire vonatkozó belügyministeri rendeletet a közgyűlés közzé teszi és az életbe léptetésre f. évi szept. hó 1-ső napját állapítja meg. Mennyiben pedig Kokova nagyközség, melynek neve Rimakókára magyarosított, felszólalással élt, továbbá Pohorella is, a mely község és vasgyár Garamkohóra változtatott, szintén nehezelt; e két esetben a vármegye pártolól felír és kereskedelmi szempontból kéri, hogy Kokova Rimakokovára, Pohorella község Kohárházára, a vasgyár pedig Pohorella-vasgyárra változtassék meg. Rádova községnek azonban azon kérelmét, hogy e név hagyassék meg, nem pártolja és helyesnek találja a Sajórédeiben meghatározott nevet.

A jánosi községhez tartozó Ivánfala pusztát önálló jellegű pusztai birtoknak declarálja.

Az ochtinaí bíróválasztást a beadott felebvezés elutasításával jóváhagyja.

A Darnya—özdi utvonálnak segélyezését kimondja. — A vármegyei mezőgazdasági bizottság részére 1000 koronát szavaz meg.

A loávató-bizottság elnökévé Hevessy Bertalan lemondása folytán Tornallyay Zoltánt választja meg.

A klenóczi orvosi állás rendszeresítését nem látja indokoltnak.

Elhalt Sipula András uti-őr családjának 60 korona segélyt szavaz meg.

A garami iskolaügyek építési ügyében fontos határozatokat hozott. Így a polonkai iskola építési költségére egy 149,450 kor. törlesztés kölcsön felvételét engedélyezi és az építést a beadott ajánlat elfogadásával Frisch és társa építési cégnek ítéli oda.

Sumjác nagyközségnek vízvezeték kibővítésre és csendőrlaktanya építésre 11,000 korona kölcsön felvételét engedélyezi. A vármegyei távbeszélő vég-

leges létesítését szintén kimondja és annak a mielőbbi felépítésére vonatkozó intézkedések megtételével alispánt bizza meg.

Putnok nagyközségnek a II. jegyzői állás rendszeresítését nem engedélyezi.

Végül az oláh cigányok megrendszabályozása érdekében járásbeli főszolgabíráknak a legszigorubb utasítást adja.

Ezekkel ért véget a közgyűlés. Egyről azonban a vármegyei bizottsági tagok megfellebbeztek. Mi úgy tudjuk, hogy vármegyénk alispánja, minaji Bornemisza László 20 évvel ezelőtt éppen e tavaszi közgyűlésen lett alispánna megválasztva. — 20 év sok az idő jelzésében, de látjuk, hogy alispánunkat sem az idő, sem a munka nem törte meg. Még ő mindig ifju és munkára erős férfi. Sok idő 20 évet az alispáni székben eltölteni, hol annyi támasznak van az ember kitéve s oly sok törvényt és rendeletet kell megemészteni, melyből egy könyvtárt lehet összeállítani és ez neki mind sikerült. Minden időben kiállotta a vihart, legkisebb hájazsála sem görbült meg s hogy a sok rendeletet és törvényt, ezt a nehéz szellemi táplálékot sikerült neki megemészteni, tanu ő erre maga. Most örömmünkre a legjobb egészségnek örvend és tanuk vagyunk mi, tanu az egész vármegye; mert minden időben otthon volt a törvények és rendeletek labirintusában.

Ha tehát a vármegye közönsége meg is fellelkezett róla, mi örömmel emlékezünk meg minaji Bornemisza László alispánról, ki a gáton mindig az első helyen állott, s számtalan az az intézmény, melynek létesülése az ő nevéhez, az ő buzgó munkásságához fűződik. Önzetlen jó barátja volt lapunknak, s ha valami hazafias dolgot pártoltunk, vagy a közügy érdekében szólaltunk fel, minden időben támogatott bennünket és sietett pártatlan kritikáját megmondani s nézeteit bátran nyilvánítani.

Alkuvást nem ismerő hazafiaság, törvénytisztelet és kristály tiszta becsületesség — ez mivel őt legjobban tudjuk jellemezni.

Ezt írjuk fel ez alkalommal róla lapunk élére és kívánjuk még neki, hogy sok éven át emlékezhessünk meg az ő tetteiről és munkásságáról.

Éljen minaji Bornemisza László alispán!

Alispáni jelentés.

(Felolvasott 1906. márczius 29 én tartott megyebizottsági közgyűlésen.)

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedév alatti állapotáról van szerencsém rendszerinti tisztí jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni.

Mult évi közgyűlésünk idejéről oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatást rendes menetében nagyobb mérvben megzavarta vagy éppen akadályozta volna, elő nem fordult.

A vármegyei tisztikar szorosán alkalmazkodva a mult évi július hó 13-án tartott rendes vármegyei bizottsági közgyűlés, valamint a folyó évi márczius hó 14-én tartott rendkívüli vármegyei közgyűlés határozataiban foglalt intézkedésekhez — törvény szerinti köteletségének általában megfelelt s a vármegyei közigazgatás hatáskörébe tartozó ügyek törvényszerű elintézésben részesítettek.

Andrisné (barkó menyecske), dr. Veres Samuné (oláh nő.) Jelen volt jelmezes férfiak: Balgha Kálmán (fehér pieró), dr. Institórisz Endre (fekete pieró), Győry Lajos (rokokó), Komáromy István (betyár), Okolicsányi Gusztó (csikós), dr. Soldos Béla (mefisztó), Szakall Dezső (barát) dr. Törköly József (trobador), dr. Veres Samu (oláh juhász.)

* * *

Percegett a sok apró fogas kerék, haladt az óramutató lassan, egyenletesen, jelezve, hogy ember ismét közelebb jöttél egy pillanattal az élet végpontjához. Mennyi sóhaj vegyült belé az óra ketyegésébe és mennyi reményt morzsolts össze a sok apró kerék! . . .

Gyorsabban repült az idő, mint gondoltuk. Szerettük volna a föld forgását meglassítani, vagy tengelyét elgörbitve megállítani. Nem lehetett! Minden változatható e földön, csak a nagy mindenség örök rendje nem.

Fényüket veszítik lassan a csillagok, s az öreg hold is az ég szürkülő fátyolába temeti félarczát. Már csak a sarkesillag ragyog fényesen, melynek párja még most is a bálteremben szórja pazar fényét.

Halkabban szól már a zene is, csüggednek a párok, a boldogság mámorában elmerülve huzatják azt a nótát: „Gyere velem akáczlombos falumba“, „Alom volt a mi szerelmünk“, „Piros hort itam az este“ stb.

A hajnali szürkület első sugarai kandikálnak be a terem ablakain, s a sok piros arc és a gyönyörű tündérfej bágyadtan borul a mama ölébe.

Már csak a legények duhajkodnak a bánatot fűző nótá mellett és üritik a Törley ideáljait egészségére és boldogságára. Ha tudnák, mennyi boldogtalanságot és titkot rejt még a jövő, bizonyára a földhöz vágnák az aranyos nyaku öveget.

De félre bú, félre bánat! Mit törődünk a jövővel? A jelen a miénk, éljünk annak, mi ránk mosolyog.

Éj volt ez, a gyönyörűség, a boldogság éjjele! Követte még egy fényes nap, melynek emléke örömmel, vagy sok bánat'at marad meg egy-egy szerető pár szívében.

—y.—

Azokban a törvényen kívüli állapot és a válságos politikai helyzet nyomasztó visszahatása mindinkább érezhető volt vármegyei közigazgatásunk körében és sokszor megnehezítette és késleltette vármegyei közügyeink elintézését.

A vármegyei közigazgatás tevékenységének megítélésére az ügyforgalom szolgáltatván leghelyesebb és legmegbízhatóbb alapot, erre nézve tiszteletteljesen jelenthetem, hogy a mult 1905-ik év folyamata alatt beérkezett hivatalomhoz 15291. alispáni ügydarab, a mult évi 16212 számnál 921 számmal kevesebb; — közigazgatási bizottsági 3565. szám, központi választmányi 297. szám, vagyis összesen 19298. szám, a mult évi 20001. számnál 703 számmal kevesebb — Feldolgozandó volt az előző év egész hátralékával 145 számmal és az előadók hátralékával 518 számmal 19816 szám; feldolgozott 19051 szám, hátralékban maradt 765. szám és pedig ki nem osztott 133 darab és kiosztott 632 ügydarab.

Az előadott számadatokból kitűnik, hogy az ügyforgalom a rendes közigazgatási ügydaraboknál a mult 1904-ik évihez képest 6 százalékkal kevesedett.

A vármegyei házi pénztár 1905-ik évi zárszámadása 312213 korona 43 fillér bevétellel és 309201 korona 50 fillér kiadással tehát 3011 korona 93 fillér maradvánnyal az állandó választmány által helyesnek találtatott. Mennyiben azonban a mult évi hiány megszüntetésére — közgyűlési határozat folytán — a vármegyei ebadó alpból összesen 7355 korona 42 fillér számoltatott és utaltatott át a házi pénztárba, ezen előlegezett összeg a házi pénztár fenti 3011 korona 93 fillér eselekvő vagyonából lenne részben megtérítendő, a még hiányzó 4343 korona 49 fillér összegnek pótvajadalmasz útján leendő megtérítése végett pedig a m. kir. belügyminiszterium feliratilag lenne felkérendő.

Áttérve vármegyei uti ügyeinkre, felemlíteni kívánom, hogy a kir. számvevőség hiteles kimutatása szerint a mult 1905-ik évben utadó fejében

kivettelt 214653 kor. 52 fill.
Az előző év tényleges hátraléka volt 43252 kor. 57 fill.

Összesen befizetendő volt 257906 kor. 09 fill.
Ebből töröltetett 15546 kor. 11 fill.
Helyesbített tartozás volt 242359 kor. 98 fill.
Az év végéig befizettetett 190909 kor. 61 fill.

Még hátralékban maradt 51450 kor. 37 fill.
Ezen hátralék következőkben oszlik meg:

a) a nagyrőcei kir. adóhivatalnál van 8637 kor. 85 fill.

b) a rimaszombati kir. adóhivatalnál van 12759 kor. 11 fill.

c) a rozsnói kir. adóhivatalnál van 27160 kor. 86 fill.

d) a tornallyai kir. adóhivatalnál van 2892 kor. 55 fill.

Összesen: 51450 kor. 37 fill.
Ebadó fejében a mult évben

előíratott 7008 kor. — fill.
Mult évi hátralék 491 kor. 78 fill.

Befizetendő volt összesen 7499 kor. 78 fill.
Ebből töröltetett a községek javára 304 kor. 50 fill.

Helyesbített tartozás 7195 kor. 28 fill.
Erre befizettetett az év végéig 5636 kor. 50 fill.

Hátralékban maradt 1558 kor. 78 fill.

Katona beszállásolásból eredő teher arányosabb megosztása czéljából megszavazott 8000 korona pótdadó a mult évben kivethető nem volt s a beszolgáltatás az előző évi kivetés alapján történt s e czimen és a hátralékok törlesztésére az év végéig befolyt 12920 korooa 2 fillér.

A vármegyei szabad rendelkezési alap javára megszavazott 1% os pótdadó szintén adóalap hiánya miatt kivethető nem lévén, az előző évi kivetés alapján történt a befizetés és az év végéig e czimen befizetve lett 13763 korona 30 fillér.

Miután a két utóbbi vármegyei pótdadó mennyisége csakis utólagosan, törvényszerűen megállapítandó állami adók alapján lesz kivethető és a befizetendő adóösszeg megállapítandó, ennek folytán megejthető számvétség elszámolás munkálatnak, valamint általában az összes vármegyei alapok zárszámadásainak is megvizsgálására, már ez alkalommal az előző években követett régi gyakorlatunknak megfelelőleg egy legalább 5-6 tagból álló számvizsgáló bizottságnak kiküldését kérem. Mert a kir. számvevőség által bemutatott zárszámadásokból csak is beható megvizsgálás és alapos tanulmányozás után mutatható ki, a vármegyei egyes alapoknak számszerűen valóóságos tőke állománya és vagyon értéke — s ez fogja a kiküldendő bizottságnak főfeladatát képezni, hogy a tekintetes vármegyei közgyűlésnek minden egyes alap tőke és vagyon állásáról megbízható hiteles kimutatást és jelentést előterjeszteni módjában legyen.

Mennyiben pedig a törvényen kívüli állapot a törvényesen megállapított és megszavazott vármegyei pótdadók beszolgáltatását és behajtását nem érintheti — tiszteletteljesen kérem, ugy a mult évről kimutatott hátralékoknak, mint a folyó évi utadó és pótdadók esedékes részleteinek behajtása és beszolgáltatása érdekében, a legerélyesebb intézkedést már ez alkalommal megtenni. — nehogy az előirányzat szerint vármegyei pótdadóból fedezendő határidőhöz kötött fizetési kötelezettségeink teljesítése — alap hiányában fennakadást szenvedjen.

A személy- és vagyonbiztonság, ez idő alatt a szokottnál nagyobb mérvben meg nem zavartatott, — azonban általános a panasz a tulajdon elleni vétségek szaporodása, valamint a kóbor oláh cigányok által vandorlásaik közben elkövetett kihágások és tolvajlások miatt.

Mennyiben pedig a kóborlás megakadályozása végett az oláh cigányoknak vármegyénk területéről való kitérését kimondó vármegyei szabályrendeletünk jóváhagyását a m. kir. belügyminiszterium ujabban is megtagadta, a leérkezett miniszteri rendelet tárgyalása alkalmából tiszteletteljesen kérem a szükséges korlátozó legerélyesebb intézkedéseket, mult évi közgyűlési határozataink életbe léptetése által ez évben is megtenni és ezen határozatok végrehajtását elrendelni.

A lakosság megélhetési és kereseti viszonyai az egész vármegye területén általában kielégítő és megnyugtatók. Kereset-hiányról s ebből eredhető inséges állapot bekövetkezéséről tartani nincs okunk, mert azon községekben is, hol a lakosságnak állandó keresete nincs,

közelben mindig talál megélhetést biztosító állandó munkát és foglalkozást, sőt a vármegye legnagyobb részében már általános a panasz a cseléd és kézi napszamos hiánya miatt.

Annál feltűnőbb, hogy ily valóban kielégítő megélhetési viszonyok mellett is az Amerikába való kivándorlás még mindig nem szűnik vármegyénk területéről. E tekintetben csak ismételnem előbbi jelentéseimben eloadott nyilvánvaló tényközléseket. Vannak egyes községeink, melyekből a munkabíró lakosság legnagyobb részben kivándorolt.

A múlt 1905-ik évben beadott hivatalomhoz Amerikába szóló utlevél kiállítására végett 3582 kérvény s ez alapon kiadott külföldre leginkább Amerikába szóló utlevél 4196 egyén részére.

A vármegye területére könyvrodomány gyűjtésre szóló engedélyt a múlt 1905-ik évben kiadtam 38 esetben, míg a m. kir. belügyminiszterium által az ország területére szóló engedély 4 esetben adatott ki.

Házalási engedélyre szóló könyvecskét kiadtam a múlt évben 61 egyén részére.

A hasznos háziállatok között a múlt év folyama alatt következő ragályos betegségek fordultak elő:

1. Lépfene 10 községben, zárlat alatt maradt év végével 1 község.
2. Veszettség 12 községben, zárlat alatt maradt év végével 1 község.
3. Takonykór 1 községben, hol teljesen megszűnt.
4. Rühkór 7 községben, hol teljesen megszűnt.
5. Sertésorbáncz 34 községben, zárlat alatt maradt év végével 2 község.
6. Sertésvész 127 községben, zárlat alatt maradt év végével 9 község.

Minden egyes esetben ezen veszedelmes ragadós betegségek fertőzés általi terjedésének megakadályozása végett az előszabott óvintézkedések pontos és legszigorubb fogyanatba vételét elrendeltem és a legerélyesebb felügyelet gyakorlata érdekében intézkedtem.

Jelenleg a vármegye területén sertésvész miatt zárlat alatt van: Ajnácskő, Csiz, Jéna, Rimaszecs, Serke, Susa, Tamási, Tóthegymeg és Baracsa, összesen 9 község, sertésorbáncz miatt Gesztete. — Rühkór megállapított: Gesztete, Gortva-Kisfalud, Uraj, Zabar, Alsósajó, Gezefala és Poszoba községekben, lépfene Sűveta községben, veszettség Alsóhangony községben fordult elő, egyébként a hasznos háziállatok egészségi állapota kedvezőnek minősíthető.

Végezve jelentésemet és az elintézés tárgyát képező fontosabb vármegyei közügyek tárgyalása alkalmával előadandó előterjesztésemet a tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés mindenkor tapasztalt méltányló figyelmébe és jóindulatába ajánlva kiváló tisztelettel maradtam

Rimaszombatban, 1906. évi márczius hó 27-én.

Bornemisza László, alispán.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mind azon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliteni sziveskedjenek.

Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hir. Vármegyénk főispánja f. hó 30. és 31-én városunkban időzött.

Diszpolgári oklevél átadás. Lukács Géza vármegyei főjegyzőnek, kinek a városunk felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemei vannak, a diszpolgári oklevelet a mai napon dr. Kovács László városi polgármester vezetése alatt egy 15 tagú küldöttség fogja által adni.

Gyémántlakodalom. Gyönyörű szép családi ünnep folyt le tegnap Budapesten az ágostai h. evangélikus templomban. Vármegyénknek érdemekben, tiszteletben gazdag nesztora: „gömöri” Szontágh Pál tartotta gyémánt-lakodalomát jóságos nejevel: Madarász Paulinával. — Érdekes a dologban, hogy a vőfély Szontágh Márton is még él és jelen volt a ritkaság számba menő ünnepélyen. A szép családi ünnepséget egyetemessé fokozta az a körülmény, hogy az egyházi beszédet, illetőleg hálaadó imát Zelenka Pál püspök mondta úriási hatással az előkelő család és előkelő közönség jelenlétében. Szontágh Pál ugy is, mint jószívű emberbarát, ugy is, mint a vármegyei és hazai gyáripar tevékeny és szakavatott fejlesztője, több ízben országos képviselő s egyházának kiváló fia: országos hirt s nevet vívott ki magának, s dicsőséget Csetnek városának és Gömörvármegyének is. Épen ezért mi is örömmel csatlakozunk az üdvözlők seregéhez és őszinte szívvel kívánjuk, hogy a ritka kort ért boldog házaspár a magyarok Istene áldja meg mind a két kezével és még sok öröm-nappal!

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi betegsegélyező-pénztár igazgatósága folyó hó 1-én — ma d. e. 10¹/₂ órakor — alakuló ülést tart a Polgári Olvasókör helyiségében.

Jegyzőválasztás. Forgácsfala község jegyzőjévé f. hó 28-án egyhangulag Csorbai Endre volt szolgabírói végrehajtót választották meg. — A választást Máriássy Gyula járási főszolgabíró vezette.

Adóhivatali szakvizsga. Kir. pénzügyigazgatóságunk kebelében f. hó 27. és 28-án adóhivatali tisztviselők vizsga tartott. A vizsgáló bizottság következőleg alakult meg: Szombath György pénzügyigazgató helyettes mint elnök, Dalnay Kálmán pénzügyi számtanácsos, Szabó Ferenc kir. adótárnok mint tagok; Czibulka Emil pénzügyi irodavezető mint bizottsági jegyző Vizsgára Fächer Barna itteni díjtalan adóhivatali gyakornok jelentkezett, ki is az előírt írásbeli és szóbeli vizsgálatot jó sikerrel letette.

Anyakönyvvezető kinevezése. A belügyminiszter a gömörvidi anyakönyvi kerületbe Ragályi Jenő körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a serkeibe pedig Peter-nel Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Közgyűlés. A Gömör-Kishont vármegyei Köz-művelődési Egyesület márczius hó 29-én délután a megyeházán tartotta meg rendes évi közgyűlését, a mely alkalommal vármegyénk vezérferfiainak valamint az egyesület tagjai igen szép számmal gyűlekeztek össze. — Fáy Gyula elnök meg előszóval üdvözölte a megjelenteket. Megnyitó beszédében élénken körvonalazta az egyesület hazafias célját, rámutatott a többi közt arra is, hogy a szerény anyagi erőböz mérten, milyen szép eredményre tud az egyesület már felmutatni. — Elénk érdeklődést keltett a választmányok jelentése, melyet Váry János titkár nagy gondnal és körültekintéssel állított össze. A jelentés az egyesület múlt évi eredményes működését tünteti fel; s névszerint felsorolja mindazon alapítványokat és adományokat, melyek az egyesület pénztárába betolytak. Első helyen áll itt is a minden hazafias mozgalmat melegen támogató Rimamurányi vasmű Réz-szövetés és ennek érdemes vezetője, Borbély Lajos, Hanvay Zoltán, megyénk pénzügyi és még számosan kisebb nagyobb adományokkal. — Általános örömet keltett Druisner György kir. tanfelügyelő szakszerű jelentése az egyesület által fentartott óvodákról, a melyek mindannyian hű apostolai a magyar nyelv terjesztésének. Kiterjeszkedett jelentésében még arra is, hogy az iskolák mily öröndetes eredménnyel folytatják az óvodák megkezdett magyarosítását. — Majd felolvasásra került a számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint az egyesületnek az elmúlt évben összevétele volt 6375 kor. 16 fillér, melyből 3462 koronát fordítottak óvodák fenntartására. — Elénk eszmecserére adott alkalmat az a kérdés, hogy miként lehetne az egyesület bevételeit emelni, illetve a közönségben nagyobb érdeklődést kelteni az egyesület iránt. — A választmány két fontos indítványt is terjesztett a közgyűlés elé, a melyeknek célja egyrészt az, hogy az egyesület jövedelmét növelje, másrészt pedig, hogy ezt a jövedelmet állandósítsa és biztosítsa. Ennek folyamánként elhatározta a közgyűlés, hogy az összes alapítványokat biztosan jövedelmező állampapírokba fekteti. — Végül elintézték még a beérkezett kérvényeket és megállapították a jövő évi költségeloirányzatot, melynek végösszege 5345 kor. 74 fillér. — Ezzel a közgyűlés az elnök élénk éltetése mellett véget ért.

Ludovika akadémiai pályázat. A m. kir. honvédelmi miniszter a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiába most hirdeti közre a szokásos pályázatot. — Vármegyénk közönsége is megkapta már a pályázati felteket, melyre alispánunk járásbeli főszolgabírák és városi polgármesterek útján hívja fel a pályázni óhajtok figyelmét. A pályázati feltételek a vármegyei közig. kiadó hivatalban tekinthetők meg a hivatalos órák alatt. Gömör-Kishont vármegyének az idén 2 ifjút nyíllott joga a gróf Buttler-féle alapítványi helyre ajánlani. A májusi rendkívüli közgyűlés fog e tárgyban dönteni. A kérvények április hó végéig adandók be a vármegye alispánjához.

A poltár—ujantalvölgyi vasut építését Nögrádvármegye 100,000 korona szubvenzióval segíti elő.

Szülésznek vizsgálja. A vármegyei köz-kórházal kapcsolatos kerületi alsófoku bábaiskolában márczius 31-én nyert befejezést a tót tannyelvű kurzus, melyen Dr. Löcherer Tamás igazgató főorvos 17 bábánövendéket oktatótt 2 hónapon át. Ezek között 10 volt lipótmegyei, 5 nógrádi és 2 gömöri. A vizsgán jelen volt az előadó igazgató főorvoson kívül Dr. Mikó Gyula lipótmegyei, dr. Okolicsányi János nógrádi és Dr. Meskó Miklós gömör-megyei tisztí főorvos. A vizsga után a bábák letették az esküt, s megkapták a képesítő oklevelet. Most október 1-ig nem lesz tanfolyam.

A „Napközi Otthon” bezárása. Jótékony Nögyesületünk, egész társadalmunknak ez egyik legnemesebb emberbaráti intézményét: a szegény gyermekek Napközi Otthonát csaknem öt hónapi áldásos működése után április hó 4-én, szerdán délelőtt 11 órakor fogják bezárni. A nögyesület, a tanítóit kar s az emberbarátok szép számban való megjelenése e bezárást egyszerűségben is széppé, megható ünnepé avatta fel már évek során át. Reméljük, hogy ilyen lesz az idej bezáró is, melyre a jót. nögyület elnöksége ez uton hívja meg az érdeklődőket.

Intő conferentia. A helybeli egyesült protestáns főgimnázium tanári testülete Loysch Ödön igazgató elnökle mellett márczius 28-án tartotta meg szokásos ellen-örző tanácskozását az ifjuság szorgalmáról és erkölcsi viseléről. A tanácskozás végeredménye egészben véve megnyugtató, kivált a szülőkre nézve. Amennyiben — bár elég sokan vannak, akiket a helyes tanári szigor hanyagságuk miatt megintett és megrótt — az ifjuság szorgalma és viselete öröndetes emelkedést mutat az első félévhez képest. — Az osztálytanárok az intő czédulákat már szét is küldték a szülőknél — postán — tájékozás és idején való hathatós közbelépés: szülei intő dorgálás végett.

Tulipán-jelvények. A napokban már nálunk is megjelentek a tulipán-jelvények, de mivel még csak most lesz módjában a hazafias mozgalom által indított tulipán jelvény előállításnak a „valódi” tulipánokat a vidékre szétküldeni, az eddig megjelent tulipán-jelvényeket a „hamis” vagy „osztrák” tulipán-jelvények közé kell sorolnunk. — A tulipán jelvények árának 70—80 százaléka jótékony célra lesz fordítva, a hamisaknak ára pedig haszonlesők zsebébe kerül. Vigyázzunk tehát a tulipán jelvény vásárlásnál. A valódiak ára 1, 2 és 3 kor., a hamisaké 40, 50 vagy 70 fillér.

Ritka vadászserencse Okolicsányi Gusztáv, ráhói földbirtokos, ez ideig már 11 szalonkát ejtett el és Dr. Baksay Dezső vármegyei alügyész pedig, a ki fiatal kezdő nimród az első este 3 szalonkát húzott le.

Kóbor cigányok megrendszabályozása. Vármegyénknek a kóbor cigányok megrendszabályozása tárgyában alkotott szabályrendeletét a belügyminiszter ismelteltén jóváhagyás nélkül utasította vissza. Sok helyről érkezik hozzánk is panasz a garázda nép üzelméről. Valamit tenni kell ez ügyben. Legközelebb lapunkban keresni fogjuk azon módokat, melyek alkalmasak volnának e garázda népséget megfékezni. Kinek alkalmas terve vagy eszméje van, írja meg lapunknak.

Meghívó. A miskolci kereskedelmi és iparkamara f. évi április hó 3-án, kedden délután 3 órakor saját helyiségében közös ülést tart.

Közgyűlés. A „Nagyrocezi Daloskör” ez évi rendes és egyuttal tisztújító közgyűlését márczius hó 25-én tartotta meg. A felolvasott számadásokból megtudjuk, hogy az egyesület a múlt évben, mintegy 180 koronát adott szegény elemi iskolai tanulóknak felruházására. A mint lapunkban annak idején említettük a február 3-iki Dalestély is fényesen sikerült volt s a 230 korona tiszta jövedelmet részben most is szegény gyermekek felruházására fordították. A közgyűlés most 200 koronát szavazott meg a „Polgári Kör”-nek az „Uránia” előadásokhoz szükséges vetítő gép beszerzésére. A tisztikar három évre a következőképen alakult meg: Elnöknek egyhangulag ismét Makfalvi Ferencz keresk. iskolai tanárt választották meg. Karmesternek szintén egyhangulag Szivák János tanárt. Jegyző lett Kalina Gyula, pénztáros Czeglédy Lajos. — Választmányi tagok lettek a tisztviselőkön kívül: Dr. Hozáczy Ferencz ügyvéd, Hoznek Lajos ág. ev. lelkész, Dr. Mihalik Dezső polgármester és Wirker István tanár.

A roznói püspöki nyaraló sorsa. Mint Rozsnóról jelentik nekünk, az új roznói püspök sipeki Balázs Lajos elődeinek oly kedvelt nyaraló helyét, az Abaujtornamegyében fekvő Somodi kastélyt, melynek remek fekvésű parkjában három halastó is van, évi kétezer forintért bérbe adta Andrássy Géza grófnak. Az évszázados kastélyt, mely 13 tágas szobával bir, az aszkéta életű Schopper György dr. volt roznói püspök rendezte be a 70-es években értékes antik butorokkal. Útoda Ivánkovics János a vadregényesen fekvő parkot átalakította és a park végében sziklákból pompás kéjlatot emeltetett. Ez idén Andrássy Géza grófnak — minthogy zemplémi és gömöri birtokainak központján van e kies fekvésű kastély, automobillal állomást rendez be itt.

Halálozás. Anygal István helybeli asztalos hosszas betegség után márczius 27-én meghalt 59 éves korában. 29-én nagy részvét mellett temették el.

Diáktüntetés Nagyroczén. Nagyroczéről veszszük azoni felháborító hirt, hogy az ottani kereskedelmi és polgári iskola tanulója az ujonnan kinevezett igazgatónak ablakait bevették. — Hogy mennyiben felel meg e hir a valóságnak, erre nézve bővebb adataink még nincsenek. Az azonban tény, hogy a diákság valami botrányos tüntetést rendezett, a mi épen nevelési szempontból nemcsak nem helyesíthető, de szigoruan elítélendő. — Hová fog az vezetni, ha az ifjuság azokkal szemben, kikre nevelésök és jövőjük bizva van, ennyire vetemednek. Ezek után pedig azok részéről, kikre az iskola felügyelete bizva van, bizonyos gyengeséget látunk. Ajánljuk ez ügyet az illetékes hatóságok szigorú ellenörkődő figyelmébe.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kegyes jóakaróinknak, a kik a mi váratlanul elhunyt drága halottunk, Kicsiny Czaban Paula elvesztése felett érzett mérhetlen bánatunkban akár személyes megjelenés, akár írásban kifejezett részvétnyilatkozattal osztozni készek és szivesek voltak, e helyen is hálás mély köszönetet mond — a gyászoló Kicsiny-Kolbenheyer család.

Halál a vonaton. A csütörtökön 29-én Tiszolcz felől jövő vonatra Rimabányán felszállott a beteg Kusnyár J. 38 éves rimaszaluzsányi kovács-segéd, hogy a helybeli köz-kórházba felvétesse magát. Utközben Cserencsény mellett a beteg ember rosszul lett, s néhány perc alatt meghalt. Holttestét beszállították a köz-kórház hullaházába.

Circus. Wilson Zsigmond igazgató vezetése alatt egy 40 tagból álló jól szervezett circus fog városunkba érkezni a husvétii ünnepek alatt Debreczenből.

Magyar vendéglő magyar lap nélkül. Botrányos és hazafiatlan dolognak jutottunk tudomására. A Borsod-Gömör-hevesmegyei erdészeti egyesület választmánya f. hó 11-én Tornallyán a „Fehér ló” szállodában tartotta ülését. Ez alkalommal történt, hogy az ottan megjelent tekintélyes vendégek napi lapot kértek és a vendéglős csupán egy „Neues Pester Zsurnál”-lal állott elő azzal a megjegyzéssel, hogy ő más lapot nem tart. Vérlázító dolog, hogy ez Tornallyán, a gömöri kálvinista magyarság szívében történik meg. — Figyelmébe ajánljuk e szomorú esetet az ottani és az utazó közönségnek.

A tartalékos katonák idehaza maradt családjai részére a márczius 3-án megtartott hangversenyen Lengyel Iluska és Soldos Béla 60 koronát, a 24-én megtartott jelmez-estélyen pedig Lengyel Iván és Komáromy István 24 koronát gyűjtöttek, mely összegeket a rimaszombati járás főszolgabírájának adták által.

Uj magnet-gyár. A megyénkben levő magnet-gyárak száma egygyel ismét szaporodik. Jolsván, hol eddig már 3 kisebb-szerű magnet-pörkölő van üzemben, egy negyediket építenek. Az új gyár, melynek engedélyezési tárgyalása már meg is volt, a modern technika legújabb vívmányai szerint lesz felépítve és f. év őszén üzembe kerül. A pörkölők, gázfűtésű kemencékkel míg a magnet-osztályozók a keletkező káros por eltávolítására szívó ventilátorokkal lesznek felszerelve. A gyár 1000000 korona alaptőkével megalakult r. t. tulajdona. Az előállított magnet javarészét Amerikába exportálják. L. U.

Ócskából ujjat csinál Kovald Péter és Fia cég kelme-, szőrmefestő- és gőzmosógára Budapesten, — ha színehangyott vagy megunt színű ruháinkat ott festetjük be; piszkos, pecsétes holminkat, u. m.: ruhaneműket, kézimunkát, függönyöket, butor-szöveteket, szőnyegeket és fehéreműveket, és pedig: ing, gallér, kézelőket és diszes női dolgokat ott tisztítatjuk meg. — Postaköltséget és csomagolást megtakarítunk, ha e cég képviselőjéhez: Szoyka Pál női kézimunka-, rövid-, szövött- és divatúru kereskedőhöz Rimaszombat fordulunk, hol dolgainkat átadjuk, melyeket készen, számla szerint számítva, pontosan házhoz szállítva megkapunk.

Szülői gondatlanság. Folyó évi január hó 14-én Pongyelokon Kovács Julianna kis gyermeke véletlenül a forró vízzel telt edényre esett s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy csakhamar meghalt. Márczius 28-án volt ez ügyben a tárgyalás Kolbay Sándor kir. táblai bíró elnökle alatt. Szavazó bírák voltak: dr. Muszatter Miklós és Fodor Zoltán. A vádhatóságot P. Manczúr Lajos kir. alügyész képviselte. Az asszonyt, kinek férje Amerikában van — tekintettel a számos enyhítő körülményre — két napi fogházra ítélte a bíróság.

Köszönet. Mindazoknak, kik szeretett édes anyánk, özv. Varga Józsefné elhunytával a bennünket ért mély fájdalom enyhítése céljából részvétüket — szóval vagy írásban — kifejezték, a temetés megjelentek, ez uton mondunk családunk többi tagjai nevében is hála köszönetet. — Rimaszombat, 1906. március 27.

Varga István, Varga Lajos.

A dobsinai jégbarlang festménye. Budapestről vesszük a következő hírt: A múlt évi emlékezetes tizenkettedik évi nyári koresolyázás emlékére, mely a dobsinai jégbarlangnak sok száz látogatót hozott, a barlang agilis bérlője, Fejér Endre elhatározta, hogy ezen sikerült koresolyázási ünnepélyt megfesteti a jelen voltak élethű alakjaival. Az immár pompásan megfestett kép 1 1/2 méter magas és 3 méter hosszú vásznon foglal helyet, a jégbarlang nagytermének remek hasonmásával, melynek egyik szögletében egy negyventagu, különböző nemzetiségű turistacsapat látható, közte Gömörből Komáromy István a „Gömör-Kishont” szerkesztője és Fejér Endre, a barlang bérlője és leánya: Malvin. A pesti műkoresolyázók sorából koresolyán, különböző figurális helyzetekben felismerhetők Dezső Arthur, Meszléri Tivadar, Markó Miklós és Steiner Hugó műkoresolyázók s néhány más koresolyázó nő, kiknek a nagyterem emelvényén dideregve, vígan huzza a Jackson Heines jégkeréngőt Balog Bálint volt jános, jelenleg dobsinai cigánybandája. A remekül megfestett olajfestménynek mestere Conrader György volt müncheni festő-tanár, Benczur Gyula iskolatársa, ki mesteri éleslátásával a csodás színezetű roppant jégömeget a villamvilágítás visszatükröződő fényével hosszas tanulmányozás után kifogástalanul rögzítette meg. Kár, hogy a kép, mely csak felényi nagyságra lett megrendelve, bizonyos összeg előleg ellenében, egyik pesti műkoresolyázó biztatására nagyobbra készült, miért is Conrader festő 150 frt. helyett 400 frtban szabta meg a kép árát, mely tulajdonképpen sokkal többet ér, de a bérlőnek 400 frtot kiadni egy olajfestményért mégis kissé sok. Így a festőművész, ki egy félévig dolgozott a képen, elkeseredésében nem akarja átengedni 150 frt. ellenében a dobsinai jégbarlangtelep nagyszabású reklámképét, mely pedig gyönyörű jégcsapok faragott rájában sokszorosításra is kiválóan alkalmas, ha ugyan időközben nem akad egy Meczenás, ki a hiányzó 250 frtot előteremti. Mint értesülünk, a pompásan festett kép a jelenlegi tavaszi műcsarnoki kiállításról megkészt, pedig egészen bizonyos, hogy ha ki lett volna állítva ezen nagyszabású kép, az állam sietett volna azt a szépművészeti muzeum részére megvásárolni és Fejér vendéglős egy kisebb képpel lett volna az alku szerint kárpótolva.

A „Napközi Otthon” javára vettem, és köszönettel nyugtázom a következő szíves adományokat: Feketé-Otte Hedvig 3 korona, Ethey Aranka 2 korona, Erdélyi Mihály turó. — Rimaszombat, 1906. márc. 30. Dr. Marikovszkyné.

Gyanus eset Rozsnyón. Mult hó 25 én Rozsnyón a Raeskö János házában gyanus eset történt, melyről még nem derült ki eddig, vajjon öngyilkosság, vagy szándékos emberölés esete forog-e fenn. Raeskö a vele vadházasságban élő Papko Máriával utóbbi időben rossz viszonyban volt s mind a ketten tulságosan szerették az italt, ami gyakori civódásokra adott okot. Most is a jelzett napon sok szeszes italt fogyasztottak el s másnapra az asszonyt halva találták, a bal mellkas felén egy szurt seb tátongott s a véres kést is megtalálták s a bíróság megindította a vizsgálatot. Aranyossy vizsgálóbíró P. Manczur Lajos kir. alügyésszel és dr. Heincz, dr. Hajcsy orvosokkal együtt a helyszínén megjelent 27-én s a törvényszéki boncolás megejtése után a hullát eltemették. A vizsgálat folyik.

Putnoki vásár. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Putnok nagyközségben az 1906. évi április hó 9- és 10-ére eső országos vásár 1906. évben kivételesen 1906. évi április hó 4- és 5-én, az 1906. év december hó 24- és 25-ére eső országos vásár kivételesen december hó 19- és 20-án, az 1906. év november hó 1-ére eső országos állatvásár kivételesen 1906. évi november hó 8-án, az 1906. évi szeptember 20-ára eső hetivásár kivételesen 1906. szeptember hó 19-én, az 1906. év október hó 4-ére eső hetivásár kivételesen 1906. okt. hó 3-án s végül az 1906. október hó 11-ére eső betivásár kivételesen 1906. október hó 10-én tartassék meg.

Vizbefult gyermek. Megirtuk, hogy Kokován f. hó 8-án a megáradt Rima felett vezető hidon a gyermekek azzal mulattak mugukat, hogy a víz által sodort tárgyakat halászgatták ki. A 11 éves Bubanszki Pál valami nagyobb galyat akart kivonszolni a vízből, azonban a gyors áradat a galyat vitte tovább, s berántotta a vízbe a fiut is, ki belefult a vízbe. Hulláját március 26-án Rimóczánál fogták ki, s hazavitték Kokovára, hol f. hó 28-án a bíróság rendelkezése a hullát felboncolták. Pongrácz Dezső vizsgálóbíró, dr. Mészáros István kir. ügyész Dr. Kármán és dr. Honéczy orvosok jelentek meg a helyszínén, s a boncolás megejtése után a kis fiu hulláját eltemették.

Vaddisznó helyett meglőve. Csaknem végetes baleset történt március hó 22-én az újvárosi hercegi erdőben. Drien Dániel 69 éves földmives ugyanis e napon kiment az erdőbe fiatal vadkörte oltványokért s mikor talált egy ilyen fát, neki gyürkőzött és kezdte kiásni. Korpács nevű kerülő a dombtetőről látott a fa tövében egy szürkés-barna alakot s azt hitte, hogy vaddisznó turja a földet, ráfogta fegyverét, célzott, lőtt, mire nagy sikoltással orra bukott a löveg által eltalált Drien. A kerülő odafutott hozzá, majd nagy részvéttel gondoskodott róla, beszállította a községbe s aztán a kórházba, hol a súlyosan sérült embert ápolják. Az esetet bejelentették a bíróságnak, mely a nyomozatot elrendelte.

Halálos végű baleset. Tiszolozon a kincstári vasgyárban március 27-én halálos végű szerencsétlenség történt. Prandl Vinceze vasgyári munkás ugyanis a salaktartályoknak a kohóba való lebecsátásával foglalkozott, s mikor az emeltyűt hajtó vaskereket forgatta, a kar kisiklott kezéből, s az emeltyű vasa fejére zuhant, úgy hogy a szerencsétlen 41 éves ember, kinek özvegye és

három árva van — nyomban összeesett és meghalt. A súlyos nagy teher koponyáját darabokra törte, s agyvelőjét is roncsolta. Az esetet a rozsnyói bányabiztoság és a gyárvezetőség bejelentette a bíróságnak, mely a vizsgálatot megindította. A helyszínére 29-én kiszállt Pongrácz Dezső vizsgálóbíró, dr. Mészáros István kir. ügyész Dr. Kármán és Dr. Bleier orvosokkal, kik a hullát felboncolták. A család képviselőiben dr. Törköly József ügyvéd jelent meg. A tragikus véget ért munkást nagy részvét mellett temették el.

Bélyegsikkasztás. Mint a fővárosi lapoknak írják, az Első magyar papiripar r. t. nagyszabosi (Gömörmege) papirgyáránál március hó 11-én nagymérvű okmány-bélyeg sikkasztásnak jöttek a nyomára. Az államkincstár évenként waggonszámra szállítja megsemmisítés végett az elintézett bélyeges okmányokat, melyeken a bélyegek többé-kevésbé nincsenek értékelenné téve. Ezen okmányok és bélyegek a kir. kincstár által kiküldött miniszteri biztosok ellenőrzése és felügyelete mellett semmisítettnek meg. A nagy felügyelet dacára a gyár egypár alkalmazottjának sikerült ezen bélyeges okmányokból nagyobb mennyiséget elsikkasztani. Tekintettel arra, hogy az államkincstár már évek óta szállit a nagyszabosi papirgyárba ilyen bélyeges okmányokat, elképzelhető, hogy hány alkalommal történhetett már ily sikkasztás, s hányszor károsíthatták meg a kincstárt, melynek nyomára csak most jöttek rá.

Eladó tenyésznnyulak.

Hanák Manó Tiszolozon

„Belga óriás nyúl” tenyészdejében tenyész-állatok kaphatók. 1-2

1 hónapos darabja 2 korona. 3-4

2 hónapos darabja 4 korona. 5-6

Idősebbek kilogrammonként élősulyban 2 korona.

Az Első Leánykiházasítási Egylet

miskolci vezérügynöksége magas fix fizetéssel és jutalék részesedéssel gyakorlott üzletszerzőt alkalmaz. (Ajánlatok fenti címre nyújtandók be.) 2-3

Ujonnán érkezett

női- és férfi-confectio

óriási választékban.

Ajánlom a n. é. közönségnek b. figyelmébe különösen

női- és férfi-divatczikkeimet,

melyekből csakis hazai gyártmányt tartok.

Borsalino-kalap, mivel külföldi gyártmány, 7 koronáért árusítom.

REISZ M. női és férfi divatruháza.

Könyvnyomdász tanulóul.

Egy 13-14 éves fiú, ki magyarul helyesen írni és olvasni tud, tanulóul felvétetik id. Rábely Miklós könyvnyomdájában.

Mégis csak legjobb

a cserépkályha, ha jól megvan csinálva.

Alulírott tisztelettel felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, hogy mindennemű kályha- és agyagáru-munkálatokat, lehetőleg korántavasszal sziveskedjenek vélem elkészíttetni, mert most féláron — és tekintve az ősi szezónra — minden elhamarkodás nélkül legezelszerűbb

Kész raktár: kályhákban, porcellán fürdő-kadákban, fehér takaréktűzhelyekben, tűzálló téglákban.

Mintakályhák Andrássy-ut 1. sz. alatt bármikor, megtekinthető és itt értekezni is lehet.

Leginkább levélbeli megkeresést kérek.

Drobnayk Agoston

kályha- és agyagáru-vállalata Rimaszombat, János-utoza 15.

Kitünő minőségű Arad hegyaljai borok

kaphatók a TOMPA szállodában.

Ménesi fehér 40 kr. — Gyoroki fehér 32 kr.

Ménesi siller 24 kr. 17-26 Gede István.

Kiadó lakás.

A Kmetty-utoza 11. sz. alatti ház: 3 szoba, konyha, kamara, pincze és mellékhelyiségeivel, a mely a beköltözés előtt már április hóban teljesen jó karba lesz hozva és az összes szobák ujonnan festve, folyó évi május 1-től bérbe kiadó.

Ugyanitt saját termésű, valódi tiszta kezeléssel almágyi bor pészeltet üvegekben literenként 40 krajczárjával kapható Benyó Béla.

Kiadó lakás.

A Ferenosi-utoza 17. szám alatt levő három szobás lakás, konyha, pincze és hozzátartozó mellékhelyiségekkel, kis kerttel is május 1-től kiadó. Értekezni lehet Gömöri Ede tulajdonosnál; a ház az új gimnáziummal szemben van. 2-*

Hirdetmény.

A „Gömörmegei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság” igazgatósága közhírré teszi, hogy f. 1906. évi július 1-től úgy a régi, mint az új — legalább 1 évre elhelyezett állandó betét után 4 1/2 % betétkamatot fizet. 1-*

RADÓ ARTUR

Miskolcz, Széchenyi-u. 31.

Divat-, kelengye- és szőnyegáruház.

Saját készítményű

◉ paplanok és madraczok. ◉ 5-*

484-1906 sz. Hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az 16676-1905. sz. rendeletével Pohorellán emelendő állami iskola és óvodának építését 102,883 K 99 f összeg erejéig engedélyezte.

Ezen munkálatok kivételének biztosítása céljából f. évi február hó 22-én tartott versenytárgyalás eredménytelensége miatt újabb, 1906. évi április hó 5. napjának délelőtti 10 órájára Pohorella községhez tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatban az ajánlati összeg szám és betűvel irandó ki. Az ajánlatban az engedélyezett költségösszeg végösszege 5%-ának megfelelő bánatpénz vagy a bánatpénznek az állampénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Pohorellán, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Pohorellán, 1906. március 22.

Kajaba Árpád

kö ségi jegyző.

Bjalik György

községi bíró.

Vetekedik úgy árban, mint nagyválasztékban Magyarorsz. legnagyobb hasonnemű özégeivel.

Rimaszombatban, a kir. járásbíróval mellett

mindennemű sirkövek kaphatók

és a legolcsóbb

árban

Horn K. Lénárd

szobrász és kőfaragó

üzletében.

Állandóan

kész nagy raktár.

9-10 Építkezéshez mindennemű kőfaragó munkák a legpontosabban, legjutányosabban készíttetnek

Nyilt-tér.*)

913 B. 1906. sz. A nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétsége miatt vádolt Varga Lajos és társai elleni bűnügyben Náray J. Albert főmagánvádló kérvénye az ez ügyben hozott I. II. és III. bírósági határozatok hírlapi közzétételének elrendelése iránt.

Végzés.

Ezen kérelem folytán a 826 B. 904 számú első, az 1768 B. 904 számú második bírói ítéleteknek, — valamint a 7801. B. 905. számú harmad bírósági végzésnek Varga Lajos I. r. vádlott kezébe való kézbesítése mellett, — most nevezett Varga Lajos, továbbá Dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, Badinyi Gyula, Tomay Alajos vádlottak felhívtnak, hogy a fennebb megjelölt ítéleteket, illetve végzést a 826. B. 904. számú ítéletnek jogerős rendelkezéséhez képest a „Gömör-Kishont“ című hetilapnak a jelen végzés kézbe vétele után legközelebb megjelenő számában tegyék közzé s a közzétételt igazoló lappéldányt ide terjesszék be. Miről Náray J. Albert kérvényező értesítettik.

Kir. Törvényszék Rimaszombatan, 1906. évi márczius hó 3. án.
Lehoczky, kir. tszéki jegyző.

Ő Felsége a király nevében!

826. B. 1904. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint büntető bíróság a Kolbay Sándor kir. törvényszéki bíró elnöke alatt Lengyel György kir. járásbíró, Velez Ferencz kir. törvényszéki albiró, valamint Fodor Zoltán kir. törvényszéki jegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vádtanácsnak 1904. évi 385. B. szám alatt kelt vádhatározatában Varga Lajos, dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, id. Rábely Miklós, Bodor László, id. Balázs József, id. Badinyi Gyula, Tomay Alajos, Soós Ferencz ellen nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétsége miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1904. évi 385. B. szám alatt kelt végzése folytán, Náray Albert mint főmagánvádlónak s a szabadlábbon lévő vádlottaknak jelenlétében 1904. év február hó 19-ik napján Rimaszombatan megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád- és védelem meghallgatása után következőleg

Itélt:

I. Varga Lajos született 1858. április hó 23-án Rimaszombatan, ev. reformált vallásu, ács-építész, nős, 4 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

II. Dr. Cziner Miksa született 1865. június 29. én Sajószentpéteren, izraelita vallásu, katonai kötelezettségének eleget tett, ügyvéd, nős, 2 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

III. Csernay Dániel született 1865. július hó 20. án Bárnán, ev. ref. vallásu, katonai kötelezettségének eleget tett, megyei árvaszéki írnök, nős, gyermektelen, vagyonos, rimaszombati lakos.

IV. Istók József született 1851. november 27. én Lőkősházán, ág. ev. vallásu, nyugalmazott főhadnagy a 16. számú honvéd gyalogezrednél, m. kir. államhivatali segéd, nős, 4 gyermek atyja, kevés vagyonu, rimaszombati lakos.

V. Cseh István született 1849. július 16-án Rimaszombatan, ev. ref. vallásu, katona nem volt, városi közműgépész, nős, 5 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

VI. Kathona Géza született 1861. július 29-én Rimaszombatan, ev. ref. vallásu, katona nem volt, városi polgári iskolai tanár, nős, 1 gyermek atyja, kevés vagyonu, rimaszombati lakos.

VII. Spuriusz József született 1856. szeptember 11. én Rimaszombatan, ev. ref. vallásu, katonai kötelezettségének eleget tett, gépész-lakatos, nős, 3 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

VIII. Bodor László született 1870. április hó 3. án Halmiban, ev. ref. vallásu, póttartalékos, állami néptanító, nős, 3 gyermek atyja, kevés vagyonu, rimaszombati lakos.

IX. Id. Badinyi Gyula született 1842. augusztus 23. án Rimaszombatan, ág. ev. vallásu, katona nem volt, városi rendőrfőkapitány, vagyonos, nős, gyermektelen, rimaszombati lakos, és

X. Tomay Alajos született 1861. április 6-án Lubenyikén, róm. kath. vallásu, katonai kötelezettségének eleget tett, szabó-mester, nős, 3 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

Vádlottak bűnösöknek mondatnak ki a Bkt. 261. §-ába ütköző nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétségében;

elkövetve az által, hogy a „Gömör-Kishont“ 1902. évi május hó 29. én megjelent 22-ik számában a következő jegyzőkönyvi kivonatnak a közzétételét szavazták meg:

„A. Több választmányi tag indítványozza, hogy tekintetbe véve azon körülményt, miszerint Náray J. A. helybeli nyomdász, volt egyleti és választmányi tag, az egylet által benne helyezett bizalommal galádul visszaélve, az egyletet hamis számla bemutatása által anyagiilag megkárosította; tekintetbe véve továbbá, hogy kártérítési és büntető kereset megindítása esetén nevezettnek zülalt anyagi helyzete folytán az okozott 10 forintnyi veszteséget még a perköltséggel is pótolni lenne kénytelen, önmagunk és az egylet iránti kötelezettségünknek teszünk eleget az által, ha határozatilag kimondja a választmány, miszerint a Náray János által előlegeesen beadott feltételes lemondás figyelmen kívül hagyása mellett nevezettet az egylet kebeléből véglegesen kizárja. Határozat: Beigazolt tényekkel állván szemközt ezen indítvány, a választmány minden tagja magáévá teszi s Náray János cselekménye jegyzőkönyvi megrovással sújtatik és az egyletből — mint soha le nem mosható szennyfoltot viselő egyén — mindenkorra kizáratik, fenntartatván az egylet által ellene bármikor érvényesíthető kereseti jog“

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Sze. k.

és ezért Varga Lajos, dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, id. Badinyi Gyula és Tomay Alajos vádlottak egyenként a Btk. 261. §-a alapján a 92. § alkalmazása mellett, az ítélet jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett kifizetendő, az 1892. évi XXVII. tcz. 3. §-ában megjelölt czélokra fordítandó s behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a alapján 1 (egy) napi fogházra, átváltoztandó 5 (öt) korona pénz, mint főbüntetésre és a fennebb idő alatt kifizetendő s az ott megjelölt czélokra fordítandó s behajthatatlanság esetén további 1 (egy) napi fogházra, átváltoztandó 2 (kettő) korona pénz, mint mellékbüntetésre ítéltetnek.

Kötelesek egyuttal vádlottak Náray János Albert rimaszombati lakos főmagánvádlónak utájárási költség című 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett 40 (negyven) koronát egyetemlegesen megfizetni.

Kötelesek továbbá ugyanezen vádlottak az eddigi eljárás során 44 korona 54 fillérben felmerült s az állami kincstár által előlegezett büntügyi költségeket egyetemlegesen, az esetleg ezután felmerülőket azonban személyenként az 1890. XLIII. t-czikk 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett a m. kir. államkincstárnak megtéríteni.

Ellenben XI. Id. Rábely Miklós született 1845. november 3. án Budapesten, róm. kath. vallásu, katona nem volt, nyomdatulajdonos, özvegy, 7 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos.

XII. Id. Balázs József született 1841. február 18-án Rimaszombatan, ev. ref. vallásu, katona nem volt, kalapos mester, nős, 3 gyermek atyja, vagyontalan, rimaszombati lakos.

XIII. és Soós Ferencz született 1841. szeptember 28. án Rimaszombatan, ev. ref. vallásu, katonai kötelezettségének eleget tett, ács-építész, nős, 1 gyermek atyja, vagyonos, rimaszombati lakos vádlottak a Btk. 258. §-ába ütköző s a 259. §-szerint minősülő rágalmasz vétségének vádjá és következményei alól a B. P. 326. §. 2. pontja alapján felmentetnek.

Jelen ítélet jogerőre emelkedése után dr. Cziner Miksa vádlottra nézve a miskolci ügyvédi kamarával, Csernay Dániel vádlottra vonatkozóan Gömör-Kishontvármegye alispáni hivatalával, Istók József vádlottal illetően a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatósággal és a m. kir. 16. számú honvédegyalozred parancsnokságával, Kathona Géza vádlottra nézve a Rimaszombati városi iskolai gondnoksággal, Bodor László vádlottra vonatkozóan Gömör-Kishont t. e. vármegye tanfelügyelőjével, id. Badinyi Gyula és Cseh István vádlottakra nézve pedig Rimaszombati város tanácsával a B. P. 108. §-a értelmében közöltetni és a jogerőre emelkedést követőleg legközelebb megjelenő „Gömör-Kishont“ című helyi hetilapban — az elítelt vádlottak költségére — a Btk. 277. §-a értelmében közzétételre rendeltetik.

Indokok.

A megtartott és befejezett főtárgyalás folyamán a következő tényállás nyert bizonyítást:

Náray János Albert főmagánvádló a szerkesztésében megjelenő „Gömöri Hírlap“ című hetilap 1902. év április hó 27. én kelt 18. számában „A mi ügyünk“ című közleményben, az ugyanazon év május 4-én kelt 19. számában „Ugy értesültünk“ kezdetű közleményben, az ugyanazon év május 18-án kelt 21. számában „A rimaszombati polgári körben“ kezdetű közleményben s a „Rimaszombati Polgári Olvasókör“ ellen gúnyolódó s ennek tekintélyét leszállítani törekvő modorban támadásokat intézett.

A „Rimaszombati Polgári Olvasókör“ több tagja erre írásbelileg megkereste az elnököt: id. Rábely Miklóst, hogy ezen támadások visszaverésére megtorló lépések tétessenek.

Az elnök 1902. május 26. ára választmányi ülést hívott egybe, a melyen körülbelül 24 tag jelent meg.

Az elnök előadván a gyűlés összehívásának okát, ismertette az ügyet; majd felolvastattak a Náray János Albertre vonatkozóan az 1887. évben hozott s a 2. és 3. pont alatt becsatolt jegyzőkönyvben foglalt választmányi határozatok.

Ezután a választmányi tagok által a kör tekintélyének megóvása céljából — a támadások visszautasítására — több indítvány tétellett, a melyek mindegyike azt czélozta, hogy a Náray J. Albertre vonatkozó korábbi jegyzőkönyvi határozatok tétessenek közzé.

Három választmányi tag: dr. Kovács László, Szabó József mérszáros és még egy — kinek nevét megállapítani nem lehetett — a mellett voltak, hogy a választmány az egész ügy felett térjen napirendre.

A többség a közzétételt kívánta

A közzététel módjára nézve különösen két indítvány tétellett. Az egyik indítvány azt foglalta magában, hogy a Náray J. Albertre vonatkozó korábbi jegyzőkönyvi határozatok litografálás utján sokszorosítottassanak s ezen példányok a kör tagjai között osztassanak szét. A másik indítvány az volt, hogy ezen jegyzőkönyvi határozatok hírlap utján hozassanak nyilvánosságra. Az elnök a két indítványt szavazás alá bocsátotta úgy, hogy azoknak, a kik az előbbi indítványt pártolták, ülve kellett maradniok, azoknak pedig, a kik az utóbbi mellett voltak, fel kellett állaniok. — A többség a mellett döntött, hogy a Nárayra vonatkozó korábbi jegyzőkönyvi határozatok hírlapilag tétessenek közzé.

Ily előzmények után jelent meg a „Gömör-Kishont“ 1902. évi május 29-én kelt 22. számában „Közönség köréből“ című alatt „A rimaszombati polgári olvasókör választmány“ aláírással ellátott közlemény, a melyben a rendelkezés részben szószerint kitétt jegyzőkönyvi kivonat benn foglaltatik.

A hírlapi közlemény az egész választmány nevében szól ugyan de az abban foglaltak közzétételéhez — a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai szerint csak Varga Lajos, Dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, id. Badinyi Gyula és Tomay Alajos vádlottak járultak hozzá szavazatukkal.

A választmányi jegyzőkönyvnek szószerinti közzététele a Dr. Kovács László indítványára történt a ki ez által azt czélozta, hogy ne valamely magyarított szöveg hozassék nyilvánosságra.

Tekintve, hogy a vád tárgyává tett jegyzőkönyvi kivonatban tényállások nincsenek, — tekintve, hogy elítelt vádlottak csak is egy más létező korábbi jegyzőkönyvi kivonatnak a közzétételéhez járultak hozzá, s így ha abban tényállások foglaltatnának is, ezeket nem ök állították, hanem csak felhozták, a mi pedig nem a rágalmasz hanem a becsületsértés vétségének tényálladékat állapítja meg,

tekintve, hogy az incriminált jegyzőkönyvi kivonatban foglalt kifejezések főmagánvádlóra nézve meggyalázók, s ez okból elítelt vádlottak cselekménye csakis a Btk. 261. §-ában meghatározott nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétségének az ismérveit foglalja magában,

tekintve, hogy valamely testület választmányi tagjai közül felelősségre csak azok vonhatók, a kik a kérdéses cselekményhez, — jelen esetben a hírlapi közzétételhez — szavazatukkal hozzájárultak, tekintve, hogy a főtárgyalás folyamán nem nyert bizonyítást azon körülmény, hogy Dr. Kármán Aladár Ernő és Kovács István a hírlapi közléshez csatlakoztak volna, sőt ezek közül Dr. Kármánra nézve ugy a saját, mint a Dr. Cziner Miksa és a Kathona Géza vádlottak vallomása szerint az nyert igazolást, hogy ő a szavazás pillanatában eltávozott s csak a szavazás megtörténte után tért ismét vissza, Kovács István pedig Csernay Dániel vádlott előadására szerint a mellett volt, hogy az egész ügy felett napirendre kell térni. A miért abban az esetben is, ha a főmagánvádló a vizsgálat során Dr. Kármán és Kovács István ellen az eljárás abban hagyását nem öhajította volna is, felmentendők lettek volna,

tekintve, hogy főmagánvádló az egész eljárás során mindig azoknak megbüntetését kívánta, a kik a hírlapi közlés mellett szavaztak, tehát ha az eljárás megszüntetését kívánta is, a vizsgálat során Dr. Kármán Aladár Ernő és Kovács István ellen, — vagyis olyanok ellenében, a kik a hírlapi közzétételhez hozzá nem járultak, ez nem jelenti azt, hogy visszavonta vádját olyanok ellen is, a kik a közzététel mellett szavaztak, mert a Btk. 116. §-a értelmében — az indítványok egy vagy több gyanusítottára nézve történt visszavonása csak az esetben eredményezheti az eljárás megszüntetését a többiek ellen is, ha az indítvány visszavonása a közreműködők valamelyikére, tehát oly gyanusítottakra vonatkozóan történt, kik ellenében bizonyítékok vagy legalább nyomatékony gyanu okok forognak fenn, — a tekintetben, hogy az incriminált büntetendő cselekmény véghez vitelében vagy kísérletében a Btk. 69. §-ában meghatározott tevékenységek fejtettek ki, és figyelemmel a Btk. 260. §-ára, nem tekinthető kizártnak, hogy a főmagánvádló oly esetekben — a mikor a vizsgálat során produkált bizonyítékokból valamelyik gyanusított ártatlansága nyilván valová lesz, — az illetőre nézve indítványt a Btk. 116. §-ában foglalt következmények nélkül vissza ne vonhassa, a miért is jelen esetben a Btk. 116. §-a nem alkalmazható,

tekintve, hogy Dr. Kovács Lászlónak azon szavazás nélkül és egyhangulag elfogadott indítványa által, hogy ha már a többség a hírlapi közzététel mellett döntött, akkor a jegyzőkönyv szószerinti szövegében tétessék közzé a hírlapi közzététel ellen szavazók nem tették magukévá a hírlapi közlésre vonatkozó indítványt, mert a mint Dr. Kovács László tanu maga állítja, ő ezen indítványa által csak azt akarta elkerülni, hogy valamely sértő kifejezésekkel bíró magyarázatos szöveg tétessék közzé, de különben is már ekkor az érdemleges szavazás megtörtént,

tekintve, hogy a hírlapi közzétételre vonatkozó szavazás alkalmával az elnök, id. Rábely Miklós nem szavazott s csak az eredményt hirdette ki s hogy 3 tag a napirendre térés mellett volt s hogy dr. Kármán Aladár a szavazásnál nem volt jelen, így a jelen volt 24 tagból megmaradt 19 tag közül elítelt vádlottak — számszerint tizen — többséget képeztek s a hírlapi közzététel az ő szavazásuk következménye volt,

tekintve, hogy elítelt vádlottak be is ismerik azt, hogy ök a hírlapi közzététel mellett szavaztak;

mindezeknél fogva a nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétségében egyedül Varga Lajos, dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, id. Badinyi Gyula és Tomay Alajos vádlottakat kellett büntösknek kimondani.

A büntügyi kéregekben való marasztalás a B. P. 480. §. rendelkezésének a következménye.

A büntetés kiszabásánál, illetve a Btk. 92. §-ának alkalmazásával — Varga Lajos kivételével — büntetlen előéletük — a törvényszerinti büntetés aránytalanul súlyos volta, — a főmagánvádló által közzétett hírlapi cikkek okozta felindulás, — az Olvasókör jó hírnevének megvédésére irányuló szándék — mint tulnyomóan enyhítő körülmények vétettek figyelembe.

Dr. Cziner Miksa kivételével, — elítelt vádlottakra nézve enyhítő körülménynek tekintetett az is, hogy vádlottaknak nem volt tudomásuk arról, hogy az incriminált jegyzőkönyvi határozatban felemlített 10 forint miatt, az Olvasókör által Náray J. Albert ellen csallás vétsége miatt lefolytatott eljárás most nevezettre nézve jogérvényes felmentéssel végződött.

A jogerős ítéletnek, az illető vádlottak felettes hatóságával való közlése a Bp. 108. §-án, a hírlapban való közzététele pedig a Btk. 277. §-án alapszik.

Idb. Rábely Miklós, id. Balázs József és Soós Ferencz vádlottak, miután a főtárgyalás során a kihallgatott vádlottak és tanuk vallomásaiból bizonyították nem merült fel arra nézve, hogy ök a hírlapi közzététel tárgyazó indítványra szavaztak volna, — miután különösebben Rábely Miklósrá nézve ezzel ellentétben épen az nyert igazolást, hogy ő egyáltalában nem szavazott, s csak az eredményt hirdette ki;

miután ily körülmények között a vádbeli cselekmény bebizonyítást nem nyert,

a Btk. 258. §-ába ütköző s a 259. §-a szerint minősülő rágalmasz vétségének a vádjá és következményei alól a B. P. 326. §. 2. pontjának megfelelőleg felmentendők voltak. — Kir. Törvényszék mint büntető bíróság Rimaszombatan, 1904. február hó 19-én.

Salzman,
kir. tszéki jegyző.

Kubinyi Aladár,
kir. tszéki elnök.

Ezen ítélet ellen Náray János főmagánvádló a miatt, hogy elítélt vádlottak nem a rágalmasz hanem a becsületsértés vétségében lettek bűnösöknek kimondva, és a miatt, hogy velük szemben a Btk. 92. §-a alkalmazott; a Bp. 385. § 1. b. és 3. pontjai alapján; Varga Lajos azért, hogy bűnösnek lett kimondva, a B P. 385. § 1. a) pontja alapján; — Dr. Cziner Miksa a miatt, hogy a bűnvádi eljárás a Btk. 116. §-a szerint megszüntetve nem lett; — Csernay Dániel vádlott a miatt, hogy fel nem mentetett, és a miatt, hogy a főtárgyalás folyamán a bizonyítás kiegészítése iránt előterjesztett kérelmével elutasított, végül a miatt, hogy az eljárás a Btk. 116. §-a szerint meg nem szüntettetett; a B. P. 385. § 1. a) és c) pontjai, továbbá a 384 § 9. pontja alapján; Istók József vádlott elítéléséért a B. P. 385. § 1. a) pontja alapján; Cseh István vádlott a miatt, hogy fel nem mentetett, és hogy az eljárás a Btk. 116. §-a alapján meg nem szüntettetett; a B. P. 385. § 1. a) és c) pontjai alapján; — Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László id. Badinyi Gyula és Tomay Alajos vádlottak pedig a miatt, hogy nem lettek felmentve a B. P. 385. § 1. a) pontja alapján felebbzést jelentett be.

Az ítéletnek azon részét, mely szerint id. Rábely Miklós, id. Balázs József és Soós Ferenc vádlottak a vád- és következményei alól fel lettek mentve: úgy főmagánvádló Náray J. Albert, mint most nevezett vádlottak megnyugvással tudomásul vettek.

Kmft. *Salzman*, kir. tszéki jegyző.

Ezen kiadmány az eredeti kir. törvényszéki ítéleti kiadmánnyal egyező — igazolom azzal, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedett. — Rimaszombat, 1905. nov. 14. én.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

1768—1904. B. szám.

Ő felsége a király nevében!

A kassai kir. ítélőtábla a nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétsége miatt vádolt Varga Lajos és tizenkét társa ellen folyamatba tett büntügyet, melyben a rimaszombati kir. törvényszék 1904. évi február hó 12-én 826—1904. B. szám alatt ítéletet hozott Náray János Albert főmagánvádlónak a minősítésre és a büntetés kiszabására nézve Varga Lajos, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László és id. Badinyi Gyula vádlottaknak bűnösségük megállapítása miatt, azonkívül Csernay Dániel és Cseh István vádlottak a büntethetőség kérdésében is, dr. Cziner Miksa vádlottaknak pedig egyedül az utóbbi kérdésben bejelentett írásban indokolt felebbzése folytán 1904. évi június hó 7-én tartott nyilvános felebbviteli főtárgyaláson, melyben Péchy Aurél t. elnök, Simon Géza, Bök János, Váry Gyula és dr. Madzsar Károly ítélő bírák vettek részt, a vád képviselőjében dr. Szauberer Béla a főmagánvádló megbízottja járt el s a vádlottakat dr. Horváth Lajos közvédő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Isépy Andor tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következően ítélt:

A kir. ítélő tábla a kir. törvényszék ítéletének az elítélt vádlottak cselekményének minősítéséről rendelkező részét a B. P. 385. §-ának 1. b) pontja alapján a büntetés kiszabására kihatón is megsemmisítve Varga Lajos, dr. Cziner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, id. Badinyi Gyula és Tomay Alajos vádlottak cselekményét a Btk. 258 és 259. §§-aiban meghatározott nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétségének minősíti és ezért büntetésüket a Btk. 259 §-a alapján, de a 92. § alkalmazásával egyénenként 7 (hét) korona fő és 3 (három) korona mellék pénzbüntetésben állapítja meg és ezeket behajthatlanság esetében 1—1 (egy egy) napi fogházra rendeli átváltotatni, a kir. törvényszék ítéletének a nevezett vádlottakról rendelkező szintén felebbzett, többi részét azonban azzal a változtatással, hogy Istók József vádlottal illetően a jogerős ítéletnek a m. kir. 16. számú honvéd gyalogezred parancsnokságával való közlését mellőzni rendeli, helyben hagyja, ugyanannak az ítéletnek nem felebbzett felmentő részét pedig nem érinti. — **Indokolás:**

A kir. törvényszéki ítélet büntető részének alapját az képezi, hogy az elítélt fent nevezett vádlottak, mint a rimaszombati polgári olvasókör választmányának tagjai választmányi ülésben egy felmerült kérdés alkalmából arra a javaslatra szavaztak, hogy egy régi választmányi határozat, amely a főmagánvádlónak az egyetlen való kizárásáról szól és a kizárás okául a főmagánvádlónak azt a tettét hozza fel, hogy az egylet megkárosításával hamis számlát mutatott be, hirtap utján közzé tétessék, és hogy ez a javaslat az elítélt vádlottak szavazatával többségre, illetve választmányi határozattá emelkedvén, az említett tartalmu régi határozat indokával együtt hirtap utján közzé is lett téve.

Tekintve, hogy a közzé tett határozatnak felemlített indoka a főmagánvádlóra kétségkívül a Btk. 258 §-a értelmében sértő tényállítást tartalmaz; tekintve, hogy ilyen állítás terjesztése maga is a rágalmasz vétségének tényálladékat valósítja meg és a mennyiben a terjesztés nyomtatvány utján eszközöltetett, a Btk. 259 §-ának meghatározása alá esik: a kir. törvényszék az által, hogy a vádbeli büncselekményt a Btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségének minősítette, a Btk.-nek rendelkezését a B. P. 385. §-ának 1. b) pontjában meghatározott anyag semmisségi okba ütköző téves módon alkalmazta; ez oknál fogva a kir. törvényszék minősítését s a büntetésnek azzal összefüggő kiszabását megsemmisítve, a törvénynek megfelelően azok helyett a fenti rendelkezéseket kellett tenni; a melyek során egyébiránt a büntetés kiszabásánál és a Btk. 92 §-ának alkalmazására nézve a kir. törvényszék ítéletében felhozott körülményeket a kir. ítélő tábla is figyelembe vette, valamint a kir. törvényszék ítéletéből helyben hagyott rendelkezésekre nézve ezeknek megfelelő indokait is elfogadta; Istók József vádlottal illetően pedig a jogerős ítéletnek a m. kir. 16. honvédezed parancsnokságához való áttételének mellőzését azért rendelte el, mert a nevezett vádlott tényleges katonai szolgálatban nem áll.

Kassa, 1904. június 7.

Berczelly Jenő s. k.,
elnök.

Dr. Madzsar Károly s. k.,
előadó

Ezen másolat az eredeti kir. ítélőtáblai ítéleti kiadmánnyal egyező — igazolom azzal, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedvén — végrehajtható.

Rimaszombat, 1905. november 14.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

7801—1905. B. sz.

Ő Felsége a király nevében a m. kir. Curia.

Nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétsége miatt vádolt Varga Lajos, dr. Czinner Miksa, Csernay Dániel, Istók József, Cseh István, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László, id. Rábely Miklós, Balázs József, id. Badinyi Gyula, Soós Ferenc és Tomay Lajos ellen a rimaszombati kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1904. évi február hó 19. én 826. szám alatt, a kassai kir. ítélő tábla által pedig az elítélt vádlottaknak s ezeknek terhére a főmagánvádlónak felebbzésére 1904. június hó 7. én 1768. sz. a. elintéztett bűnvádi pert Tomay Alajos vádlott kivételével valamennyi elítélt vádlottnak szóval bejelentett és Bodor László vádlott által írásban is indokolt semmisségi panasza folytán 1905. évi szeptember hó 5. én tartott nyilvános tárgyalás alapján koronaügyész meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következően

végzett:

A semmisségi panaszok elutasítottak.

Indokok:

Varga Lajos, Kathona Géza, Spuriusz József, Bodor László és Istók József a kir. ítélő-táblának ítélete ellen a B. P. 385. § 1. a) pontja alapján, dr. Czinner Miksa a B. P. 385. § 1. c) pontja alapján, Csernay Dániel és Cseh István a B. P. 385. § 1. a) és c) pontja alapján, végül id. Badinyi Gyula és védője a B. P. 385. § 1. a), b) és c) pontja alapján érvényesítettek semmisségi panaszt.

A semmisségi panaszok azonban minden irányban alaptalanoknak találtak.

A B. P. 385. § 1. c) pontja alapján bejelentett semmisségi ok arra alaptított, hogy a főmagánvádló, dr. Kármán Aladár Ernő és Kovács István gyanúsítottak ellen tett feljelentését visszavonván, a B. T. K. 116. §-ának megfelelően a magánindítvány oszthatatlanságánál fogva a bűnvádi eljárás a többi vádlott ellen sem lett volna folytatandó.

A panaszban felhozott jogelv a törvényben gyökerzik ugyan, azonban a jelen esetben nincsen alapja az alkalmazhatóságának.

A B. T. K. 115. §-a értelmében ugyanis a magánindítványnak előterjesztése, tekintet nélkül arra, hogy a feljelentésben a tettesek és részesek mind megvannak-e nevezve, maga után vonja a büncselekmény közreműködői ellen a bűnvádi eljárás megindítását, a melynek keretét a főmagánvádló nem korlátozhatja az által, hogy a közreműködők egyikét vagy másikat az eljárás alól mentesít, mert ebben az esetben beáll a Btk. 116. §-ában foglalt s a többi közreműködők javára szolgáló kedvezmény. t. i. a bűnvádi eljárásnak a megszüntetése.

Valamint azonban a Btk. 115. §-a értelmében az eljárás csak a büntett, vagy vétség elkövetésének közreműködői ellen terjed ki, úgy a Btk. 116. §-ának a rendelkezése is csak akkor jut érvényre, ha az indítvány visszavonása a közreműködők valamelyikét érinti.

A kérdés tehát jelen esetben azon fordul meg, hogy az indítvány visszavonása érintette-e olyan egyéneket, a kik a nyomtatvány utján elkövetett cselekmény miatt sajtójogi felelősséggel tartoztak volna?

Mint hogy a kir. ítélő tábla valóban azt a tényt fogadta el, hogy dr. Kármán Aladár Ernő és Kovács István a sajtóközlemény közzétételének elhatározásában részt nem vettek s így a közzétételben közre nem működtek, nyilvánvaló, hogy a főmagánvádló indítványának a visszavonása oly egyénekre, akik a sajtóközleményt közzétették, tehát mint szerzőtársak sajtójogi felelősséggel tartoznak, nem vonatkozván; a Btk. 116. §-ában foglalt jogkövetkezmény az igazi tettesekre ki nem hathat.

Ez a semmisségi panasz tehát a B. P. 437. §. 4. bekezdéséhez képest elutasítandó volt.

Hasonló elbánság alá esett a többi semmisségi panasz is.

A B. P. 385. §. 1. a) pontjára fektetett semmisségi panasz a vádlottak védekezéséből kivételöleg részben arra van alapítva, hogy vádlottak nem ismervén a főmagánvádló ellen folyamatba tett bűnvádi periratainak tartalmát, valóban fogadhatták el a volt választmány kitiltó határozatának alapját; másrészt pedig arra, hogy a körügyvédtől nem nyertek világos értesítést a főmagánvádló ellen folyamatban volt büntető per m. ként való befejezéséről.

Ez a vitatott jóhiszeműség azonban a bűnösség megszüntetésére okul nem szolgálhat, mert vádlottaknak módjukban állott az állított tény valóságáról vagy valótlanságáról meggyőződni; ezt azonban elmulasztván, gondatlanul jártak el, a mikor oly közleményt tettek közzé, a melynek tartalmáról tudták, hogy az abban foglalt tényállítást a főmagánvádló ellenében a büntető eljárás megindításának okául szolgálhat vagy őt a közmegegyezésnek tenni ki.

Alaptalanok találtak a Bp. 385. § 1. b) pontra alapított panasz is, mert a valóban eltagadott tények mellett a vádlottak cselekménye a rágalmasz tényálladékat kimeríti.

Kétségtelen ugyan, hogy mindkét alsó bíróság ítélete némileg hiányos a tekintetben, hogy nem jelölték meg azt, hogy az elítélt vádlottak milyen minőségben (szerző, kiadó stb.) vonattak felelősségre, mindazonáltal ez a körülmény a B. P. 384 § 10. pontjában körülírt és hivatalból észlelendő semmisségi okot nem képez, mert abból a ténymegállapításból, hogy az elítélt vádlottak a sajtóközlemény közzétételét megszavazták, a vádba vett cikket tényleg közzé is tették, nem lehet vitás, hogy vádlottak, mint az 1848. évi XVIII. tcz. 13. és 33. §§-ai értelmében való szerzőtársak mondatnak ki bűnösöknek.

Végül pedig az eljárás bíróságok hatáskörét illetően sem merülhetett fel aggály, mert a főmagánvádló sem valamely nyilvános számadásra kötelezett vállalatnak igazgatója, sem pedig tisztviselője, nem közhivatalnok és nem közmegbízottal eljáró egyén; így tehát törvényes akadály nem merült fel a tekintetben, hogy az ügyet

nem az esküdtszék, hanem a kir. törvényszék, illetve a kir. ítélőtábla az 1897. évi XXXIV. tcz. 16. §. első bekezdése szerint való hatáskörben elbírálhatta.

Kelt Budapesten, 1905. évi szept. hó 5-én.

Oberschall Adolf sk., elnök. *Vaikó Pál sk.*, előadó.

Ezen másolat az eredeti kir. curiai végzési kiadmánnyal egyező, igazolom azzal, hogy ezen végzés jogerőre emelkedett.

Rimaszombat, 1905. november 14.

Kubinyi Aladár, kir. törvényszéki bíró.

Eladó ház.

A **Jánosi-utca 48. sz. alatti** nagy forgalmi helyen fekvő, külön udvarban épült ház, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra, pincze, fartyaró, kút, sertésöl s kertből. **május 1-éig** szabad kézből eladó, — értekezhetni ugyanott a tulajdonos: **Róth Lajosnál.**

3—3

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy a már négy év óta fennálló és a legjobb hírek örvendő

könyvkötészetemet

mindentéle legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, körzetek, díszítő tárgyak stb. vel szereltem fel; miért is ajánlom **szolgáltatásomat** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszzerű és szolid kiviteiben való elkészítésére.

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki jegyző és tanító urak, valamint a kaszinók, olvasókörök és énekkarok jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén **megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáromon levő több mint **ötven különböző-féle** kivitelű **ima és énekes könyveimmel**; a melyek a legutányosabb áron nálam szerzethetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átvesszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételtén kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

603—1906. tksz.

Hirdetmény.

Imola községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telek-jegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telek-jegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti s az idézett törvény, illetve az 1893. évi 24366. sz. igazságügyminiszteri rendeletben szabályozott eljárás a község egész területére nézve a m. kir. igazságügyi miniszternek 1905. november 14. én kelt 38533—1905. I. M. I. számú rendeletével elrendeltetvén, **e czélból a helyszíni eljárás nevezett községben 1906. évi június hó 5-én d. e. 10 órakor fog megkezdődni.**

Ennéltogva felhívotnak:

1. mindazok, akik a telek-jegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telek-jegyzői hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telek-jegyzői bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15., 18. és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telek-jegyzői tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik s a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt kövételre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósg mint telek-jegyzői hatóság.

Tornallya, 1906. márczius 2.

1—3

Basilides, kir. aljárásbíró.

Kiadó lakások.

Tamásfalán, a volt **Molnár Lajos-féle házban** két lakás, melyeknek egyike **négy szoba**, a másik **két szoba**, konyha, kamara és mellék-helyiségek, azonfelül mindenikhez egy darab konyhakert tartozik, **május 1-étől** — illetve azonnal is — bérbe vehetők. — Bérlet szándékozók forduljanak Rimaszombatba, **Szabó József** mészáros tulajdonoshoz.

2—*